

NOTA

VILVOORDE – HELDENPLEIN

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

MEI 2021

Titel

Nota met ingreep in de bodem. Vilvoorde - Heldenplein

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten,
Evelien Audenaert en Kevin Bouckaert

Projectnummer

2021A365

Plaats en datum

Kortenaken, mei 2021

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2021A365
ISSN 2034-5615

INHOUD

1	Inleiding	5
1.1	<i>Algemeen</i>	5
1.2	<i>Beschrijving onderzoekopdracht</i>	5
1.3	<i>Doelstellingen</i>	8
1.4	<i>Randvoorwaarden</i>	8
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	8
2	Huidige & toekomstige situatie	10
2.1	<i>Huidige situatie</i>	10
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	11
3	Bureauonderzoek	16
3.1	<i>Inleiding</i>	16
3.2	<i>Resultaten bureaustudie</i>	16
4	Assessment landschappelijk bodemonderzoek	18
4.1	<i>Uitvoering</i>	18
4.2	<i>Resultaten</i>	19
4.3	<i>Conclusie</i>	21
5	Assessment proefputten	22
5.1	<i>Beschrijvend gedeelte</i>	22
5.2	<i>Uitvoering</i>	24
5.3	<i>Resultaten proefputtenonderzoek</i>	29
5.4	<i>Interpretatie van het onderzocht gebied</i>	33
5.5	<i>Potentiële kennis en waardering</i>	35
6	Interpretatie van de archeologische site.....	35
7	Samenvatting	36
7.1	<i>Voor een gespecialiseerd publiek.....</i>	36
7.2	<i>Voor een niet-gespecialiseerd publiek</i>	36
8	Bibliografie	37
9	Figurenlijst.....	38
10	Plannenlijst.....	39
11	Fotolijst	39

Plannen	40
Sporenlijst	44
Vondstenlijst.....	44
Fotolijst.....	45

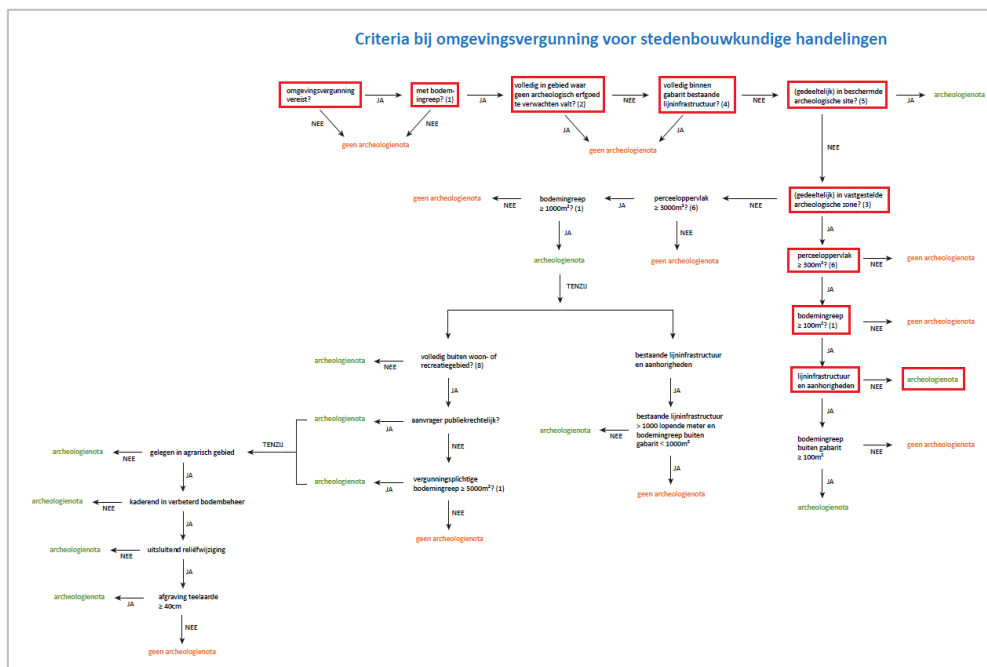
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een stedenbouwkundige aanvraag is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

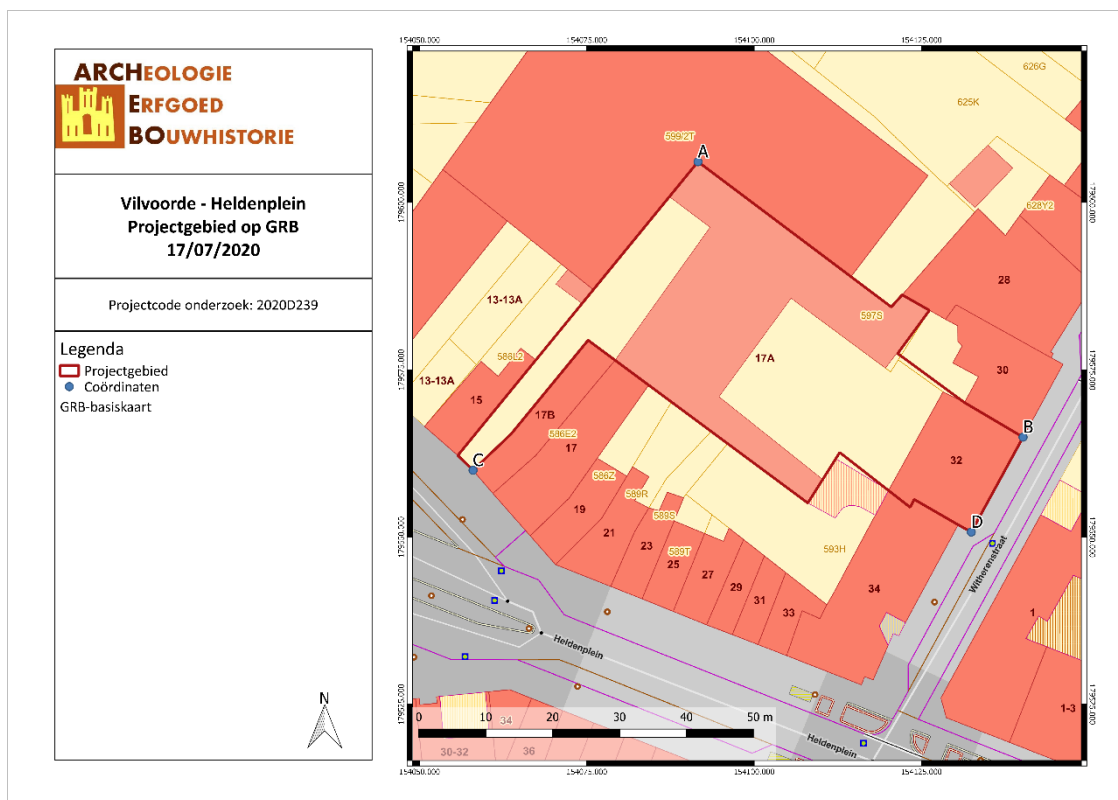
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een nota opgemaakt voor een terrein gelegen aan Heldenplein-Witherenstraat te Vilvoorde (Vlaams-Brabant). Het project betreft de renovatie van een bestaand gebouw, de sloop van een ander gebouw met nieuwbouw in de plaats en bijhorende omgevingsaanleg en dit gelegen op de site van het oud schoolgebouw Klavertje Vier te Heldenplein-Witherenstraat te Vilvoorde.

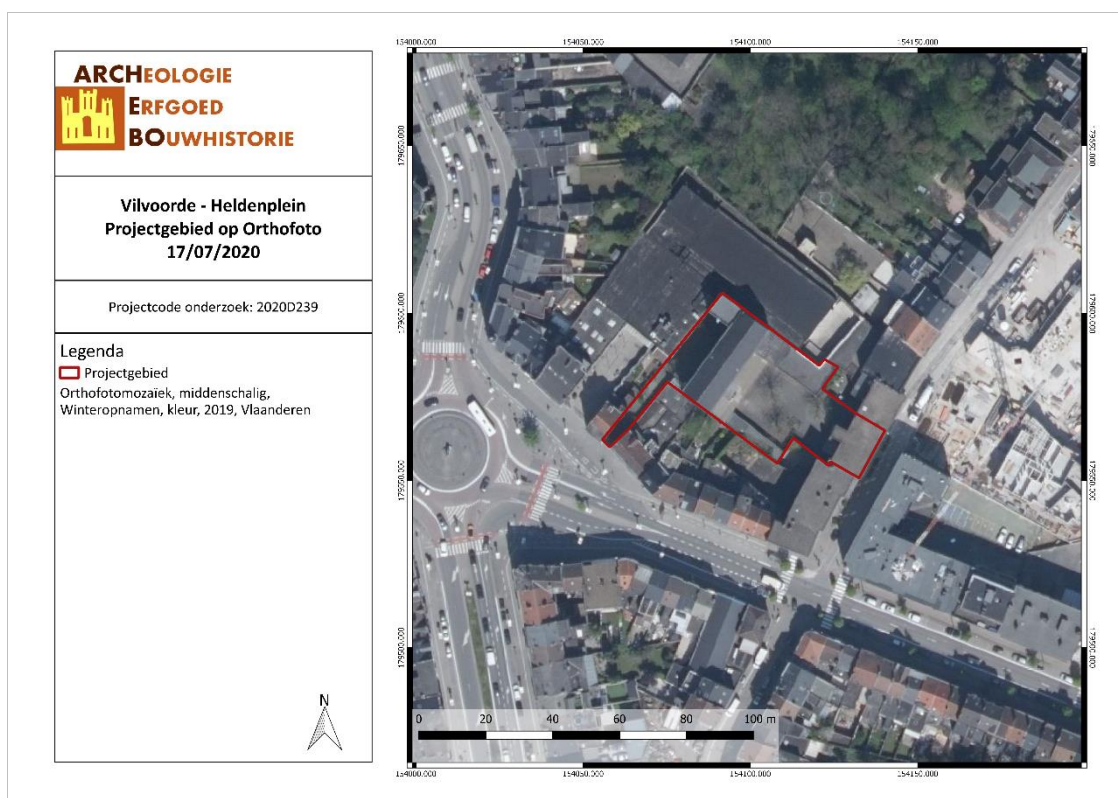
Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in juli 2020 door ARCHEBO bvba met projectcode 2020D239 (ID: 15650). In de onderhavige nota worden de locatie van het terrein en de reeds

uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche	
Naam site:	Vilvoorde - Heldenplein
Afkortingscode:	VIHE
Onderzoek:	Nota met ingreep in de bodem
Ligging:	Vlaams-Brabant, Vilvoorde, Heldenplein- Witherenstraat
Kadaster:	Vilvoorde, Afdeling 2 , Sectie D, perceelnummers 597T en 597S
Coördinaten:	A X 154091,601
	Y 179606,079
	B X 154140,194
	Y 179564,919
	C X 154057,971
	Y 179559,969
	D X 154132,454
	Y 179550,743
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaken
Projectcode bureauonderzoek:	2020D239
ID-nummer bureauonderzoek :	15650
Projectcode landschappelijke boringen :	2021A330
Projectcode proefputtenonderzoek :	2021A365
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	Opdrachtgever
Grootte projectgebied:	Ca. 1.833 m ²
Uitvoeringsperiode:	Mei 2021
Reden van de ingreep	Renovatie van een bestaand gebouw, de sloop van een ander gebouw met nieuwbouw in de plaats en bijhorende omgevingsaanleg.
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze nota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, slopen, stedenbouwkundig, Vilvoorde, vastgestelde archeologische zone, proefputten,...

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2020)

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er werd een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De opdrachtgever zal de eventuele archeologische waarden op de betrokken percelen vernietigen met de geplande werken. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld. Deze kan in het veld getoetst worden, waarbij uiteraard rekening moet gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van andere archeologische waarden dan die geformuleerd in de gespecificeerde verwachting. Het onderzoeksdoel voor dit vooronderzoek met ingreep in de bodem is om na te gaan wat het potentieel is van het plangebied voor de aanwezigheid en bewaring van vindplaatsen die op basis van het bureauonderzoek verwacht worden. Om dit te kunnen vaststellen is een vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk. Deze nota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

1.4 RANDVOORWAARDEN ¹

Het betreft een uitgesteld onderzoek aangezien een deel van de bestaande bebouwing in eerste instantie gesloopt en de aanwezige verharding opgebroken moet worden vooraleer archeologisch onderzoek mogelijk is. De sloop (werken aan de fundamenteën, onder het maaiveld) van de aanwezige woning mag enkel uitgevoerd worden onder begeleiding van een erkend archeoloog.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen is het leren kennen van de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap. Hieruit kan ook de intactheid van de bodem en de aanwezigheid van verstoringen getoetst worden.

Voor het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door middel van landschappelijke boringen worden volgende onderzoeksvragen opgesteld die beantwoord moeten worden: ²

¹ Claesen J. *et al* 2020a, pp. 8

- *Wat is de bodemkundige opbouw van het terrein?*
- *Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?*
- *Zijn er aanwijzingen voor een verstoorde ondergrond? Valt deze af te bakenen?*
- *Zijn er indicaties voor steentijdgevoelige zones binnen het plangebied?*

Doelstelling van een vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefputten en proefsleuven is nagaan of archeologische niveaus aanwezig zijn in het projectgebied, op welke diepte deze aanwezig zijn en het potentieel op kennisvermeerdering bepalen. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de versturende impact van de geplande werken op het projectgebied.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld: ³

- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*
- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*
- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
- *Kan er een uitspraak gedaan worden over de indeling van de stad op deze plaats?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefputten een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
- *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruikperiode?*
- *Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de ontwikkeling van Vilvoorde?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
 - o *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
 - o *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

Het onderzoek is succesvol indien aan al deze vragen een gepast antwoord kan gegeven worden.

² Claesen J. et al 2020b, pp. 6-7

³ Claesen J. et al 2020b, pp. 10

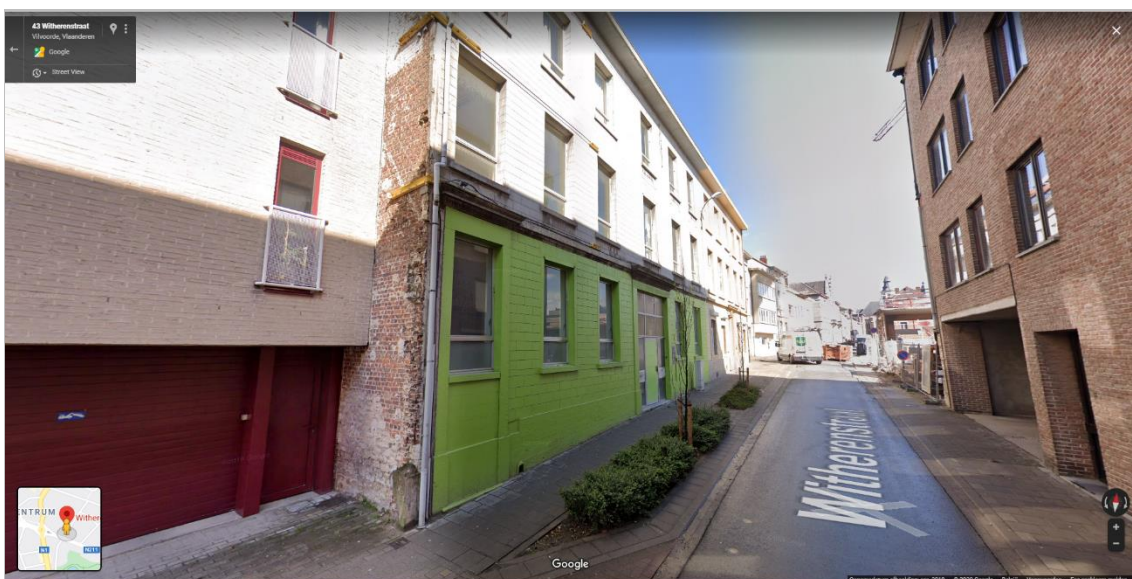
2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan het Heldenplein (tussen nummer 15 en 17B) en de Witherenstraat (ter hoogte van nummer 32) in Vilvoorde in de provincie Vlaams-Brabant, binnen de historische stadskern van Vilvoorde. Aan de straatzijde langs het heldenplein is een poortgebouw aanwezig met daarin een Mariabeeld verwerkt. Ter hoogte van de Witherenstraat 32 bevindt zich een gebouw over de gehele breedte van het projectgebied (op onderstaande foto met groen geschilderde voorgevel). Op het binnenplein is een gebouw aanwezig dat behouden en gerenoveerd zal worden. Ook is het volledige terrein verhard en bevinden er zich drie bomen op het binnenplein. Deze bomen zullen behouden blijven.

Figuur 4: Poortgebouw ter hoogte van het Heldenplein (© Google Streetview, apr. 2019)

Figuur 5: Voorgevel Witherenstraat 32 (© Google Streetview, apr. 2019)

Figuur 6: Luchtfoto (© Google Maps, 2020)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Op het projectgebied van ca. 1.833 m² zal zowel een bestaand gebouw gerenoveerd worden, een ander gebouw gesloopt worden en vervangen worden door een nieuwbouw met bijhorende omgevingsaanleg in teken van een nieuw centrum voor jeugdhulp.

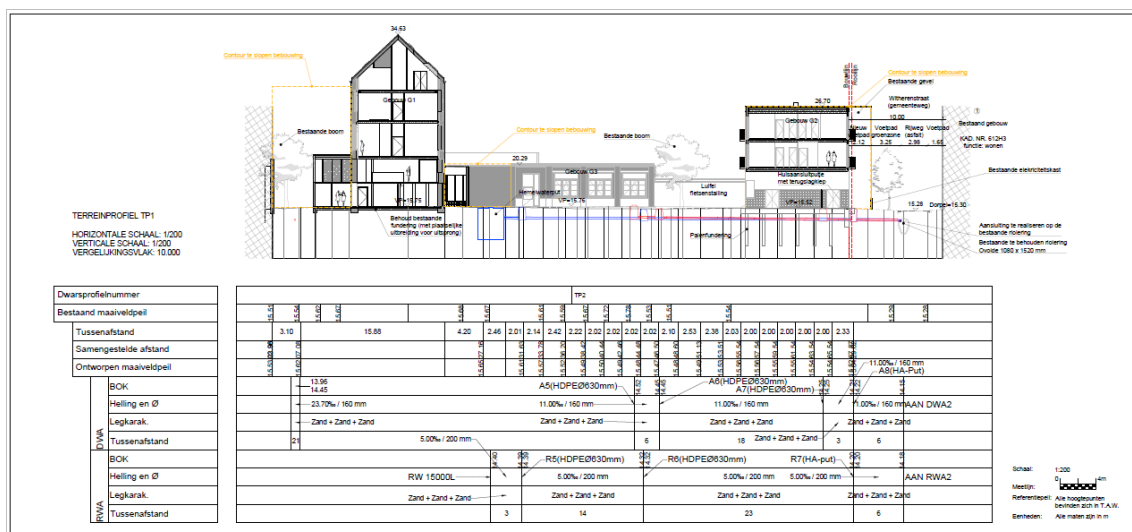
Wat de renovatie van het bestaande gebouw betreft zal het skelet met de buitengevels behouden blijven. De tussenvloeren zullen verwijderd worden en er zullen nieuwe openingen gemaakt worden in de gevel. Voorlopig blijft het dak behouden, alhoewel dit misschien nog gewijzigd kan worden in de toekomst.

Voor de nieuwbouw zal een riolering voorzien worden op een totale lengte van 420 m, die zal aangesloten worden op de bestaande riolering langsheen de Witherenstraat en dat van het Heldenplein. Het Heldenplein en de Stationlei krijgen in de toekomst een grondige make-over, waarbij het bestaande rioleringsstelsel eveneens wijzigingen ondergaat. Op de bijgevoegde plannen wordt het bestaande stelsel weergegeven, vóór aanvang van de werken op het Heldenplein. Tevens zal er binnen dit project ook een hemelwaterput geïntegreerd worden op het waterstelsel. De funderingen van de nieuwbouw bedraagt 180 m (gebaseerd op footprint x 80 cm). De nieuwbouw langsheen de Witherenstraat zal op paalfunderingen gezet worden, naast het behoud van de bestaande funderingen. De exacte diepte van riolering, de hemelwaterput en de paalfunderingen is tot op heden nog niet gekend.

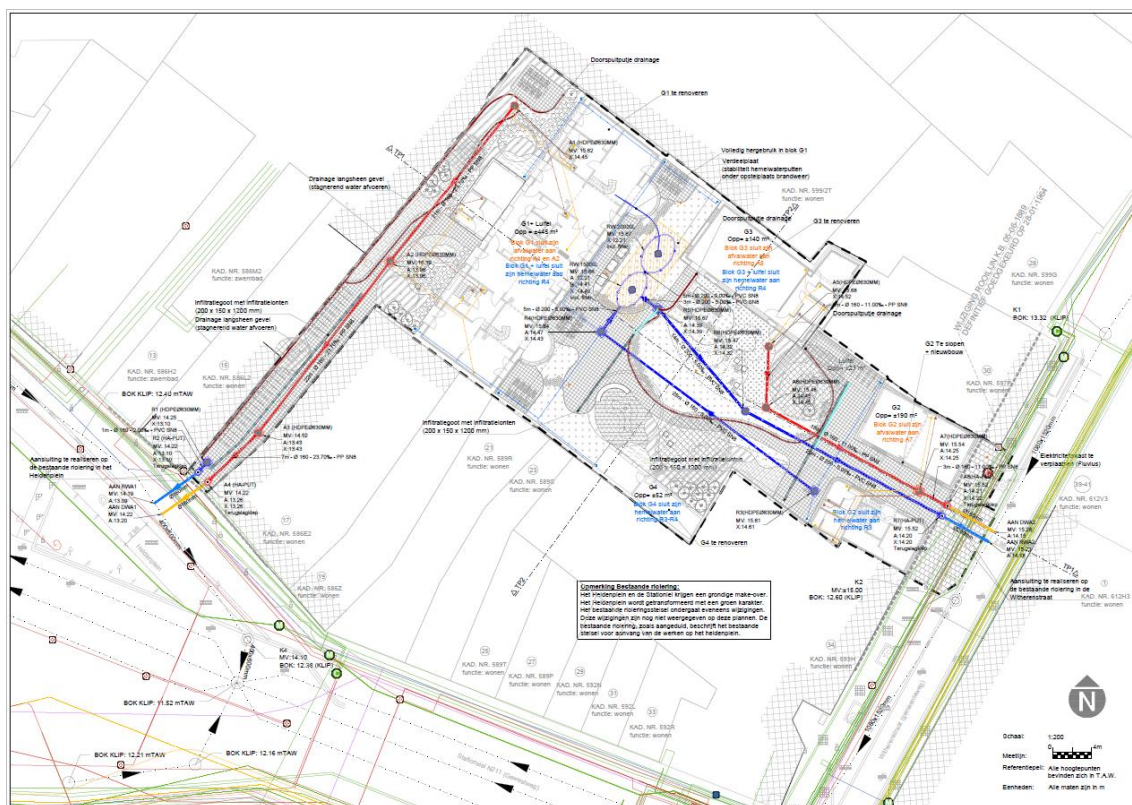
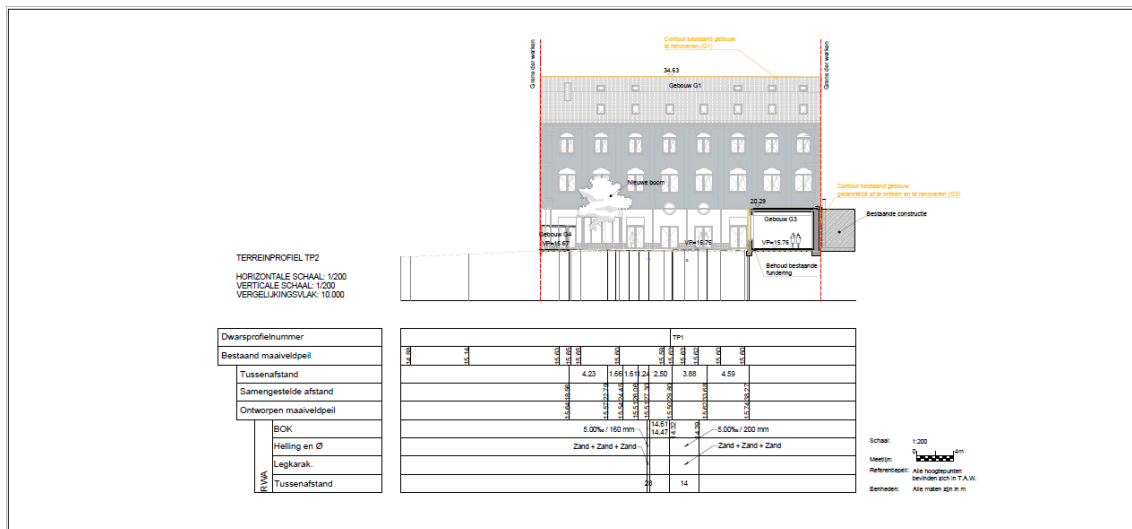
Voor de omgevingsaanleg wordt niet verwacht dat er extra uitgegraven hoeft te worden na opbraak van de bestaande verharding. Er zal voornamelijk groenzone gecreëerd worden in ontworpen toestand. Hierdoor is voor het deel omgevingsaanleg geen grondverzet geteld. De bodemingrepen zullen hier beperkt blijven tot 10 à 30 cm diep in de bodem.

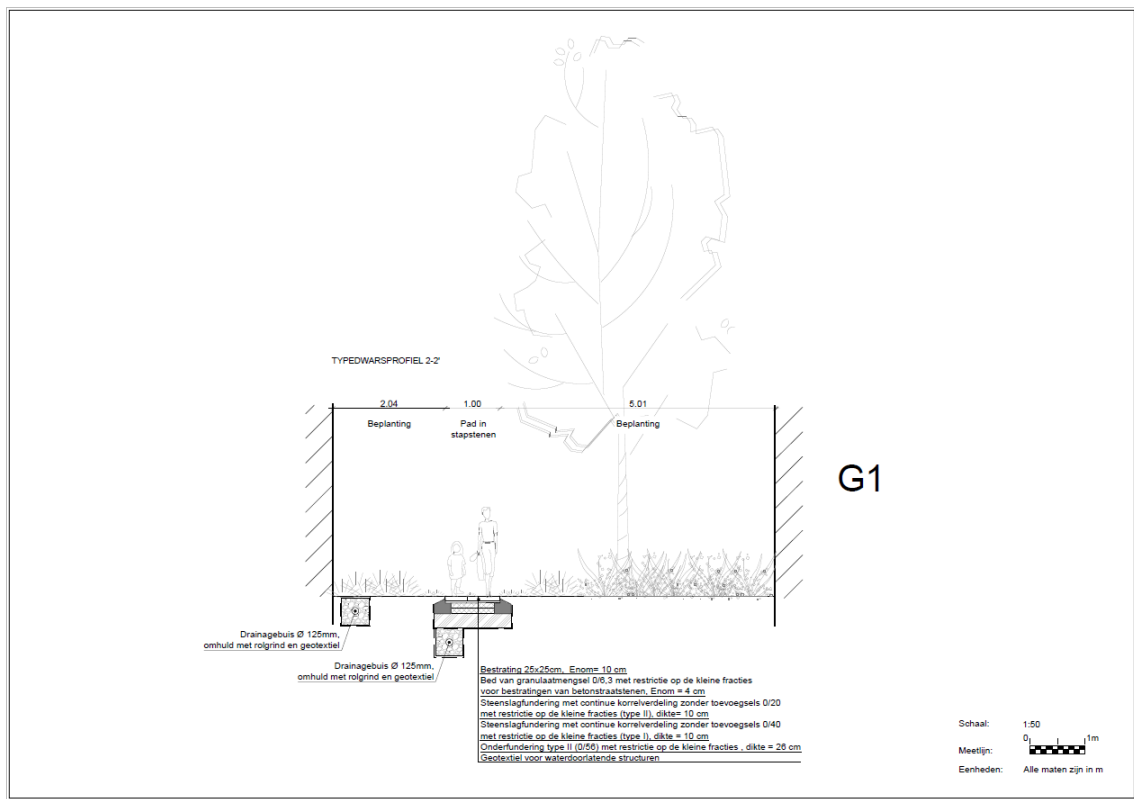
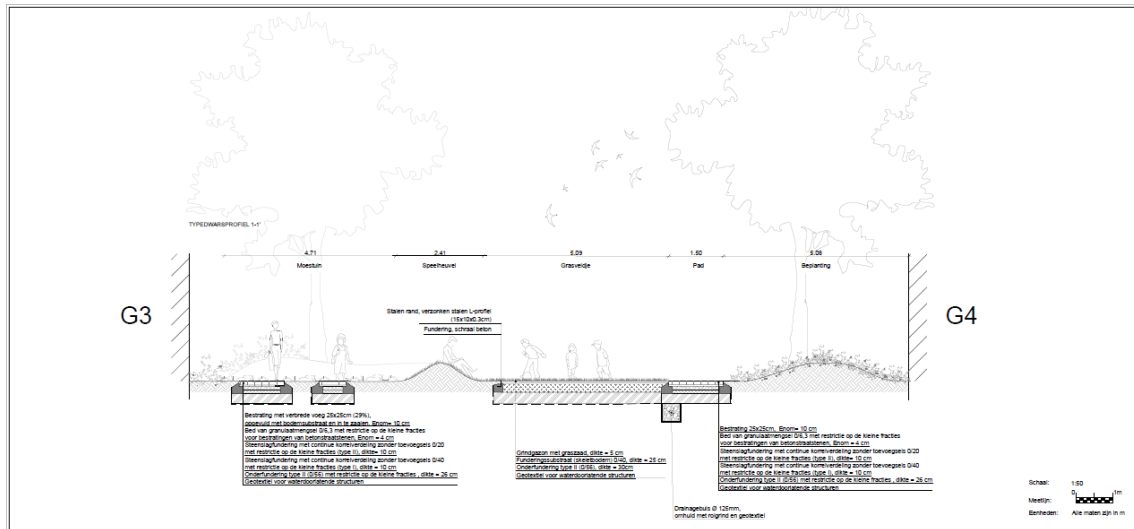

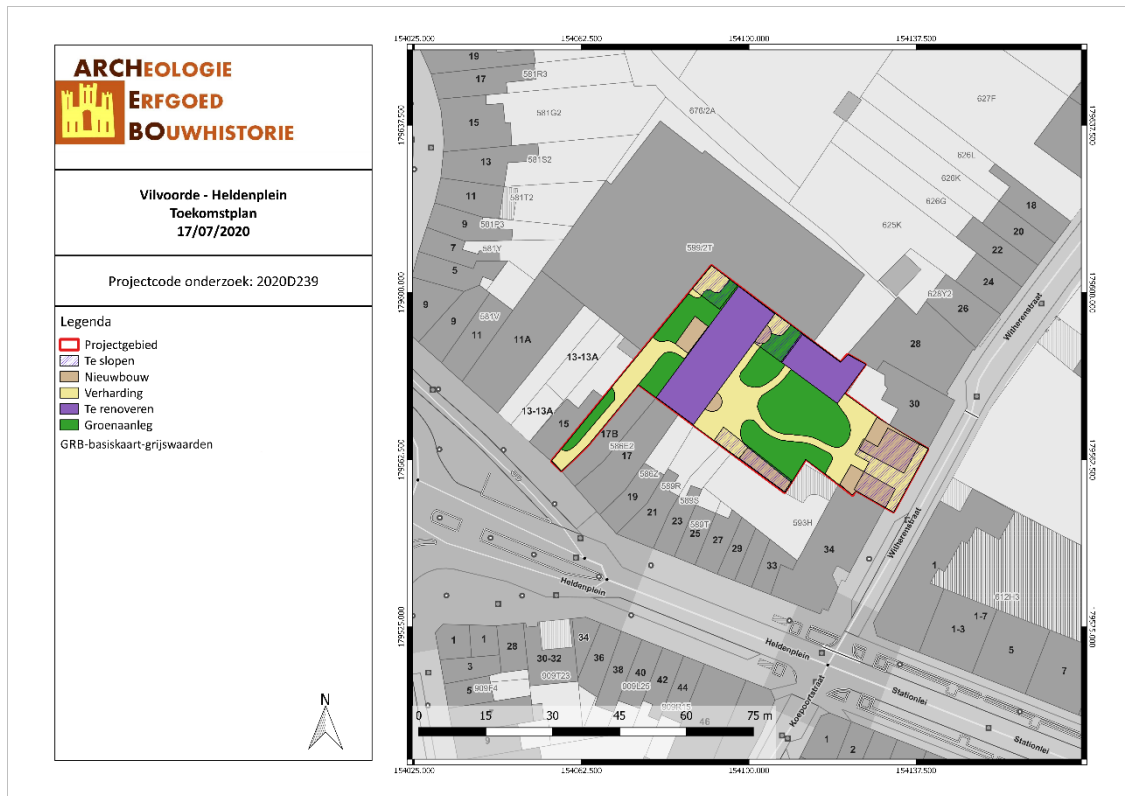
Figuur 7: Inplantingsplan (DA+ Project, 2020)

Figuur 8: Doorsnede (DA+ Project, 2020)

VIHE/20/07/17/3 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)

3 BUREAUONDERZOEK

3.1 INLEIDING

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van het archeologische erfgoed te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie. Hierbij worden zo veel mogelijk cartografische en andere bronnen geraadpleegd.

3.2 RESULTATEN BUREAUSTUDIE

De bureaustudie (ID: 15650) werd in juli 2020 uitgevoerd door ARCHEBO bvba en leverde volgend resultaat op:⁴

“Op het projectgebied van ca. 1.833 m² zal zowel een bestaand gebouw gerenoveerd worden, een ander gebouw gesloopt worden en vervangen worden door een nieuwbouw met bijhorende omgevingsaanleg in teken van een nieuw centrum voor jeugdhulp.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich meerdere archeologische waarden. Het betreft sporen van het Laatmiddeleeuws Sint-Niklaashospitaal, 14de-16de-eeuws aardewerk, een aantal gebruiksvoorwerpen en Laatmiddeleeuwse skeletten, een 16de-eeuws klooster en 16de-eeuwse vlakgraven, een 16de-eeuws skelet, kistnagels, slachtafval, ceramiek, restanten van koperdraad op het bekken en afdrukken van munten op de beenderen, sporen van een kerk uit de Volle en Late Middeleeuwen en vlakgraven uit de Volle Middeleeuwen, sporen van twee 18de-eeuwse molens, sporen van een Laatmiddeleeuws, versterkt kasteel, sporen van Laatmiddeleeuwse stadspoorten en van de Laatmiddeleeuwse stadswal, sporen van een percelerings- of ontwateringsgreppel uit de Volle Middeleeuwen, twee Laatmiddeleeuwse brandkuilen en een brandgreppel gevuld met materiaal afkomstig van een grote brand en de Laatmiddeleeuwse bakstenen fundering van de lakenhalle, sporen van een 17de-eeuw klooster, van een 17de eeuw huis en van 17de-eeuwse mergel- en kalkwinning en een 17de-eeuwse vlakgraf en een rand van een kogelpot uit de Karolingische periode, een Laatmiddeleeuwse gracht, funderingsresten in natuursteen en een deel in baksteen van een Laatmiddeleeuwse stadspoort, een opgevolde, Laatmiddeleeuwse stadsgracht, sporen van een 18de-eeuw openbaar gebouw en tenslotte munten uit de Midden-Romeinse tijd.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied gebouwen stonden vanaf de 16de eeuw tot nu. De huidige bebouwing binnen het plangebied werd gebouwd vóór 1971.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als OB (onder bebouwing), in de ruime omgeving wordt de bodem gekarteerd als Ldcz (matig gleyige zandleemgronden met sterk gevlekte textuur B horizont die grover of licht worden in de diepte), Lep (sterk gleyige gronden op zandleem met reductiehorizont zonder profielontwikkeling), Efp (zeer sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont zonder profielontwikkeling), Eep (sterk gleyige kleigronden met reductiehorizont zonder profielontwikkeling), vSep (natte gronden op lemig zand zonder profielontwikkeling, met een veensubstraat) en AbB(o) (droge leemgronden met structuur B of textuur B horizont en een sterk antropogene invloed). Het projectgebied ligt op een noord-gerichte helling aan de Zenne- en Trawoolbeek-vallei. De Zenne stroomt vanaf ca. 230 m ten zuidwesten van het projectgebied, de Trawoolbeek vanaf ca. 270 m ten zuiden van het terrein. Het

⁴ Claesen J. et al, 2020a, pp. 42-43

projectgebied ligt volgens het Digitaal Hoogtemodel tussen ongeveer 14,5 en 16,5 meter boven de zeespiegel.

De topografische en hydrografische ligging van het terrein zijn ideaal voor steentijdsites. Er is dan ook een hoog potentieel voor het aantreffen van dergelijke sites. Sporensites kunnen eveneens verwacht worden. Deze sporensites kunnen in meerdere niveaus voorkomen zodat complexe stratigrafische eenheden mogelijk kunnen worden aangetroffen.”

4 ASSESSMENT LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

4.1 UITVOERING

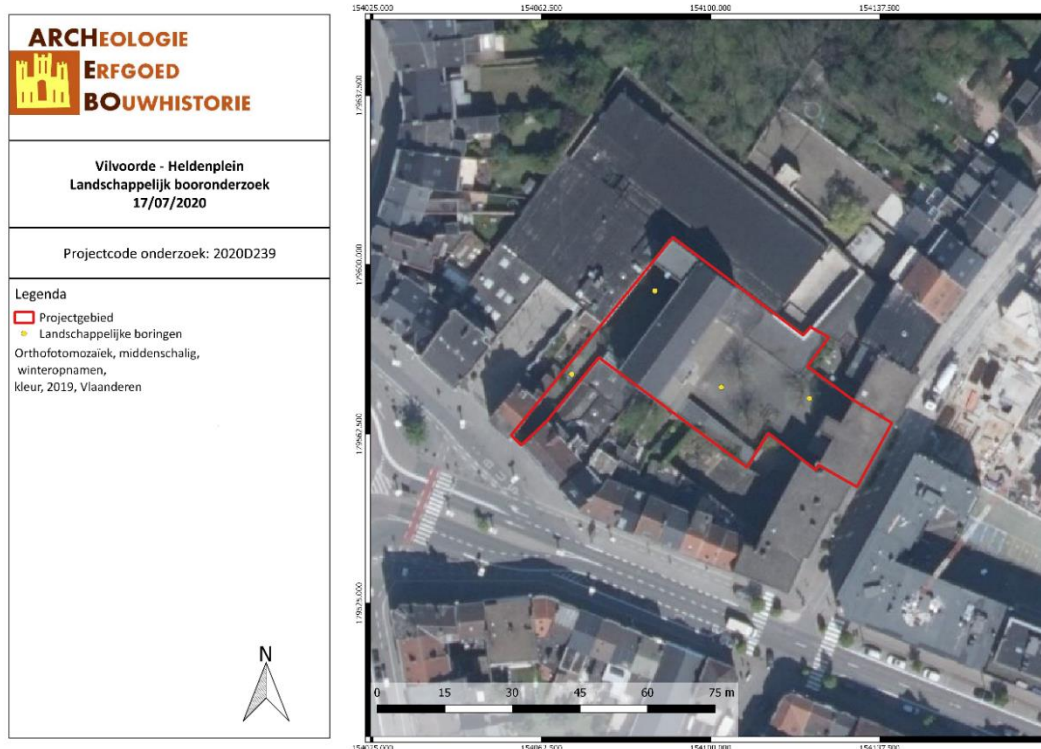
Projectcode landschappelijke boringen: 2021A330

Uitgevoerd op 25 mei 2021

Het doel van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen is het leren kennen van de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap. Hieruit kan ook de intactheid van de bodem en de aanwezigheid van verstoringen getoetst worden. Eventuele archeologische indicatoren aangetroffen in de boorstalen kunnen bijkomende informatie geven over de te verwachten archeologische vondsten.

Om de (deels) bewaarde staat van het bodemarchief te achterhalen is het noodzakelijk een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren. De landschappelijke boringen dienen verspreid over het terrein aangelegd te worden om te bekijken of er goed bewaarde bodems aanwezig zijn op het terrein. Indien dit het geval is, kan er steentijd verwacht worden en dient er mogelijk een verkennend archeologisch booronderzoek plaats te vinden.

Het booronderzoek wordt uitgevoerd met een edelmanboor met een kop van 7 cm. De boringen worden verspreid over het terrein geplaatst, met een voldoende aantal om de bodemkundige situatie te begrijpen (een minimum van 10 boringen per hectare). Tijdens dit onderzoek staat het vrij aan de bodemkundige om meer boringen te plaatsen indien dit nodig is voor een goed begrip van de bodemopbouw of het in kaart brengen van een eventuele verstoring.

Figuur 14: Locatie boorpunten op het onderzoeksterrein (Bron: Claesen J. et al, 2020b, Figuur 4, p.8)

4.2 RESULTATEN

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als OB, onder bebouwing. In de omgeving van het projectgebied wordt de bodem gekarteerd als⁵:

- Ldcz: matig gleyige zandleemgronden met sterk gevlekte textuur B horizont die grover of licht worden in de diepte
- Lep: sterk gleyige gronden op zandleem met reductiehorizont zonder profielontwikkeling
- Efp: zeer sterk gleyige gronden op klei met reductiehorizont zonder profielontwikkeling
- Eep: sterk gleyige kleigronden met reductiehorizont zonder profielontwikkeling
- vSep: natte gronden op lemig zand zonder profielontwikkeling, met een veensubstraat
- AbB(o): droge leemgronden met structuur B of textuur B horizont en een sterk antropogene invloed

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen de Formatie van Brussel. Deze formatie bestaat uit bleekgrijs, fijn zand, heeft kiezel- en kalkzandsteenbanken en is kalk- en soms fossielhoudend.⁶

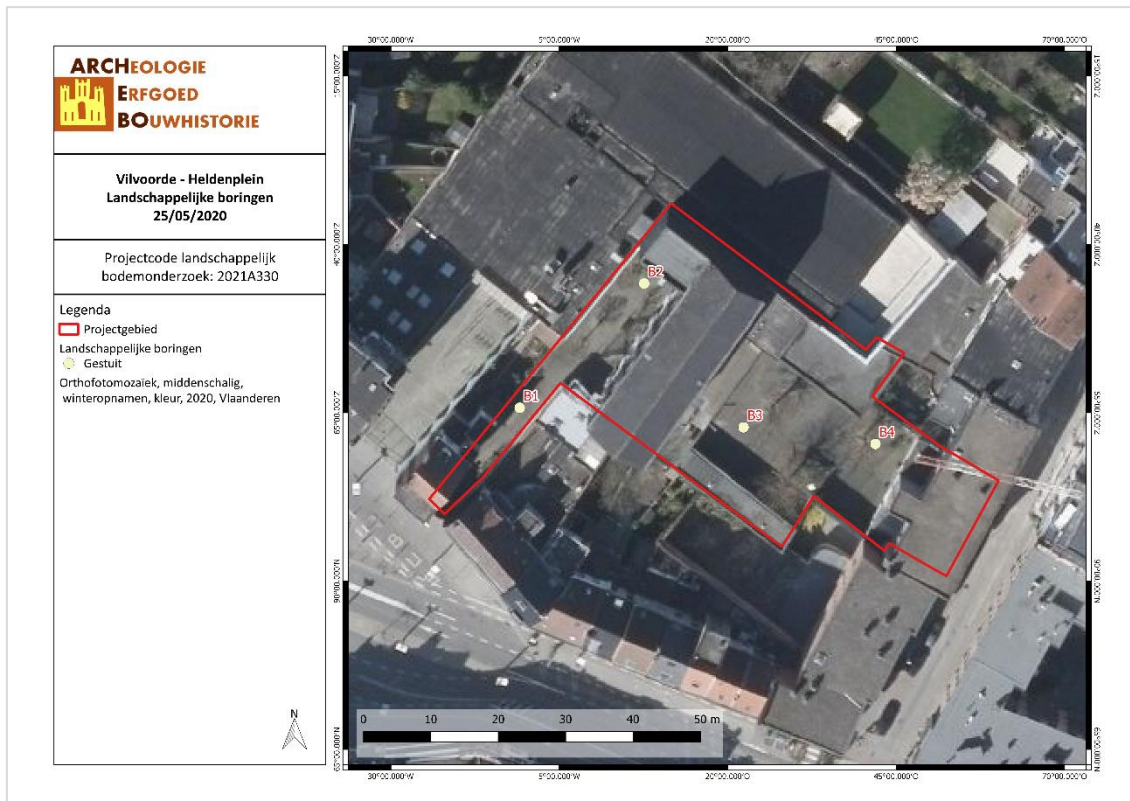
Er werd getracht om verspreid over het terrein vier landschappelijke boringen uit te voeren. Dit werd evenwel verhinderd door puin- en stabilisatielagen onder de verhardingen. De boringen werden met andere woorden onmiddellijk gestuit en konden dus niet tot in de moederbodem gezet worden. Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek kon dus geen uitsluitsel gemaakt worden over de bodemopbouw. Dit werd verder bestudeerd bij de aanleg van de proefputten. Gezien de zeer sterke antropogene invloed en de recente verstoringen op het terrein (*cfr. infra*) lijkt het weinig waarschijnlijk dat er zich steentijdartefactensites *in situ* aanwezig of bewaard zijn binnen het onderzoeksgebied.

Figuur 15: Puin- en stabilisatielagen onder de verharding bij het uitvoeren van de proefputten (*cfr. infra*) (Archebo bvba, 2021)

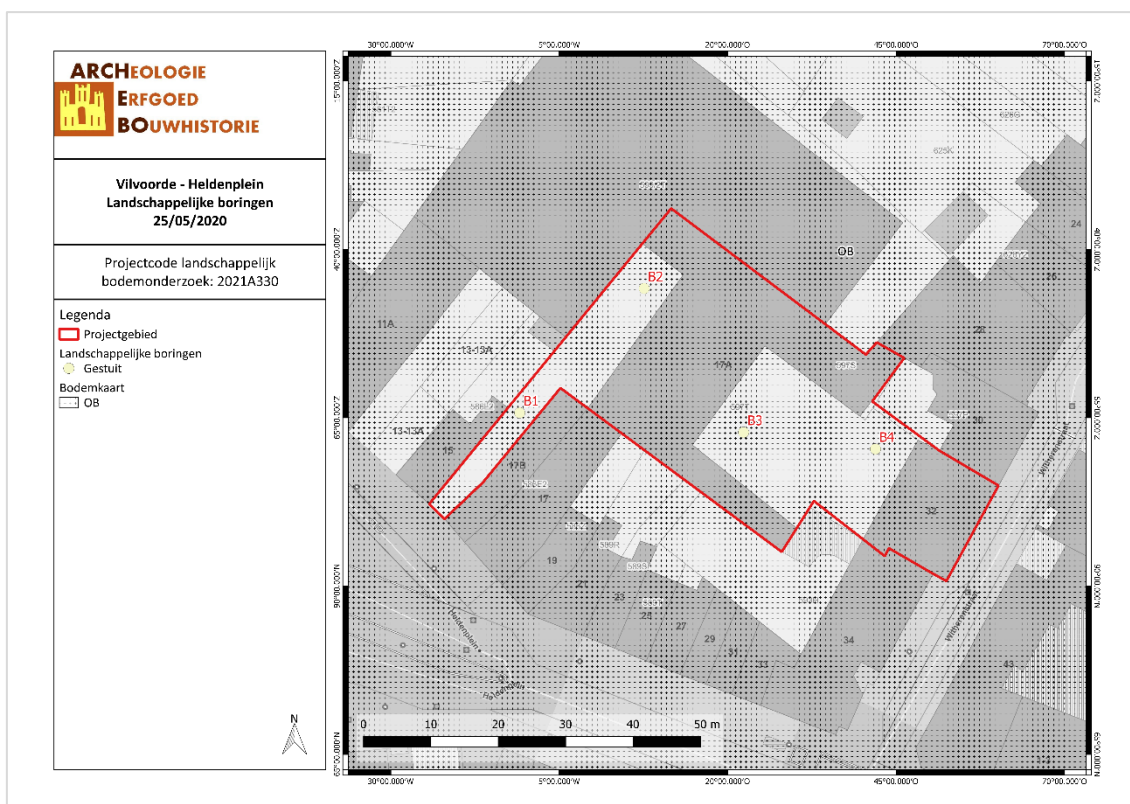
⁵ E Van Ranst en C Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000), 73, 87, 107, 108, 147, 164, 166, 230 en 275.

⁶ Pieter Laga, Stephen Louwye, en Stéphane Geets, *Paleogene and Neogene lithostratigraphic units (Belgium)*, Geologica Belgica 4, 2001, 141.

VIHE/21/05/25/4 - Digitale aanmaak

Figuur 16: Landschappelijke boringen op de luchtfoto (Archebo bvba, 2021)

VIHE/21/05/25/5 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Landschappelijke boringen op de bodemkaart (Archebo bvba, 2021)

4.3 CONCLUSIE

Hierbij worden de onderzoeksvragen beantwoord:

- *Wat is de bodemkundige opbouw van het terrein?*
De bodemopbouw kon op basis van het landschappelijk bodemonderzoek niet nagegaan worden aangezien deze niet uitgevoerd konden worden door de aanwezigheid van puin- en stabilisatielagen onder de aanwezige verharding.
- *Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?*
Zie hierboven.
- *Zijn er aanwijzingen voor een verstoorde ondergrond? Valt deze af te bakenen?*
Zie hierboven.
- *Zijn er indicaties voor steentijdgevoelige zones binnen het plangebied?*
Gezien de zeer sterke antropogene invloed en de recente verstoringen binnen het onderzoeksgebied (cfr. infra) lijkt het weinig waarschijnlijk dat er zich steentijdartefactensites in situ aanwezig of bewaard zijn binnen het onderzoeksgebied.

5 ASSESSMENT PROEFPUTTEN

5.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

5.1.1 Onderzoeksopdracht

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kwam naar voren dat er een vervolgonderzoek in de vorm van proefputten noodzakelijk is. Het doel hiervan is inzicht te verschaffen in de volledige stratigrafische opbouw van de te onderzoeken zones. Het heeft tot doel de verwachting en gaafheid in te schatten van de archeologische verwachting opgesteld in het kader van de archeologische bureaustudie, alsook eventuele indicaties aangeven van hoeveel archeologische niveaus voorkomen en op welke diepte. Het doel is dan om tot een waardestelling te komen en uitspraken te kunnen formuleren over de behoudenswaardigheid van de vindplaats. Onderstaande nota geeft het resultaat weer van deze proefputten. Deze nota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

5.1.2 Strategie en technieken ⁷

Er wordt geopteerd voor **4 proefputten**. Gezien de te behouden/te renoveren bebouwing en de beperkte ruimte ertussen wordt er geopteerd om enkel proefputten aan te leggen en geen proefsleuven. De proefputten zullen 4x4m groot zijn. De locaties werden vastgelegd op basis van de analyse van historische, cartografische en iconografische bronnen. In deze proefputten wordt de verticale en horizontale omvang van de stedelijke context geanalyseerd. Ook de aard, datering en waarde van deze context worden bestudeerd, evenals hun relatie met het landschap en de impact van de geplande werken.

Bij het bepalen van de methode en technieken worden volgende keuzes gemaakt afhankelijk van het vooronderzoek:

- Omvang van de putten
- Diepte van de putten
- Aantal putten
- Inplanting van de putten

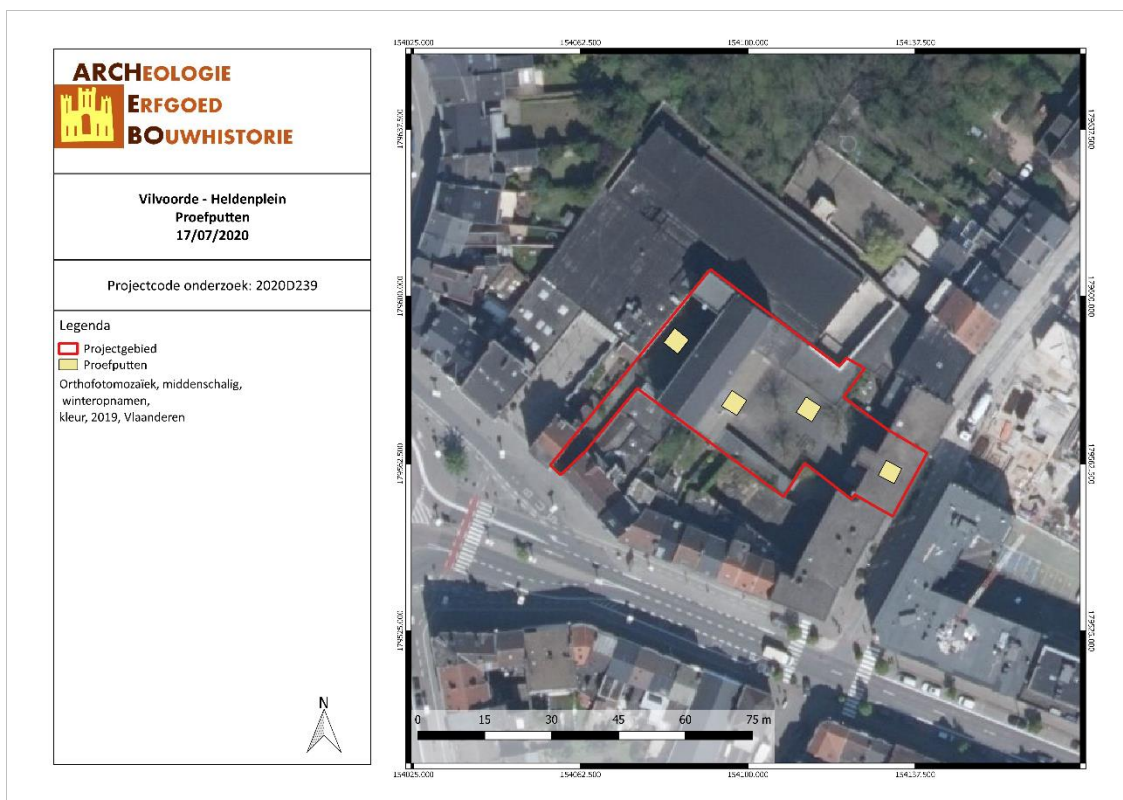
De keuze is verder afhankelijk van volgende parameters:

- Aard ondergrond
- Doelstellingen onderzoek
- Verwachte sporen- en vondstendensiteit
- Terreingesteldheid

Indien tijdens het graven van de proefputten wordt vastgesteld dat het om een stratigrafisch complexe site zou gaan, mag er -plaatselijk en indien mogelijk- verdiept worden om de complexe stratigrafie in kaart te brengen.

De concrete uitvoer van het onderzoek gebeurt conform de technische bepalingen voorgeschreven in de Code van de Goede Praktijk (8.6.3: Technische bepalingen).

⁷ Claesen J. *et al*, 2020b, pp. 11-12

Figuur 18: Situering en het proefputtenplan op de Orthokaart (ARCHEBO bvba, 2020)

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer op basis van het vooronderzoek met ingreep in de bodem een voldoende gefundeerde uitspraak kan worden gedaan over de aard, omvang en behoudenswaardigheid van de archeologische waarden in het plangebied en wanneer een eenduidig advies kan worden gegeven voor vrijgave van het terrein, een opgraving of behoud in situ. Om te bepalen of het onderzoeksdoel is bereikt, gebruikt de erkende archeoloog de volgende criteria:

1. Oppervlaktecriterium

Aangezien het principe van het voorgestelde proefsleuvenonderzoek gebaseerd is op een statistische manier van werken is het van belang dat een voldoende ruime dekking wordt verkregen. Bovendien is het van belang dat de spreiding van de sleuven over het hele terrein gewaarborgd wordt zodat uitspraken kunnen worden gedaan over het hele terrein.

2. Inhoudelijke evaluatie

De erkende archeoloog moet eventueel aanwezige archeologische waarden voldoende onderzoeken zodat uitspraken kunnen worden gedaan over onder meer datering, interpretatie en onderlinge samenhang van sporen.

3. Ruimtelijke evaluatie

De erkende archeoloog moet eventueel aanwezige archeologische waarden zodanig onderzoeken dat hij een uitspraak kan doen over de ruimtelijke spreiding van één of meerdere archeologische vindplaatsen in het plangebied.

5.2 UITVOERING

De proefputten worden behandeld als een opgraving, waarbij ieder archeologisch niveau volledig wordt opgegraven en geregistreerd alvorens naar een volgend niveau te verdiepen. Met de werkputten wordt gehoopt een beter beeld te bekomen van de eventuele aanwezige archeologisch niveaus.

Sporen die tegen de wand van de proefputten worden aangetroffen, worden opgeschoond om de relatie met het profiel te documenteren. Alle sporen worden gefotografeerd en ingetekend. Indien het onderste niveau niet bereikt wordt, worden alle sporen gecoupeerd. Enkel in het onderste vlak wordt een selectie van de sporen gecoupeerd om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Wanneer het diepe sporen betreft, zoals bijvoorbeeld waterputten, dan wordt de diepte en de opbouw door middel van een boring achterhaald.

De werkputten en sporen worden met een metaaldetector gecontroleerd. In iedere werkput wordt minstens één profielwand bestudeerd. Indien er verschillen zitten binnen de profielwanden van dezelfde werkput, worden meerdere profielwanden bestudeerd. Indien dit nog niet volstaat, worden de bijkomende profielwanden verder bestudeerd, totdat er een gedegen inzicht wordt verkregen van de stratigrafische opbouw van het terrein. Ze worden opgeschoond, gefotografeerd, ingetekend en beschreven. De profielputten worden beschreven en bestudeerd.

Na het onderzoek worden de werkputten gedicht om verdere degradatie van eventueel aanwezige sporen te voorkomen. Indien kwetsbare sporen worden aangetroffen dan worden deze afgedekt, zodat ze bij vervolgonderzoek niet verder worden aangetast vooraleer ze verder onderzocht kunnen worden.

VIHE/F/1

Figuur 19: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021)

VIHE/F/2

Figuur 20: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021)

VIHE/F/3

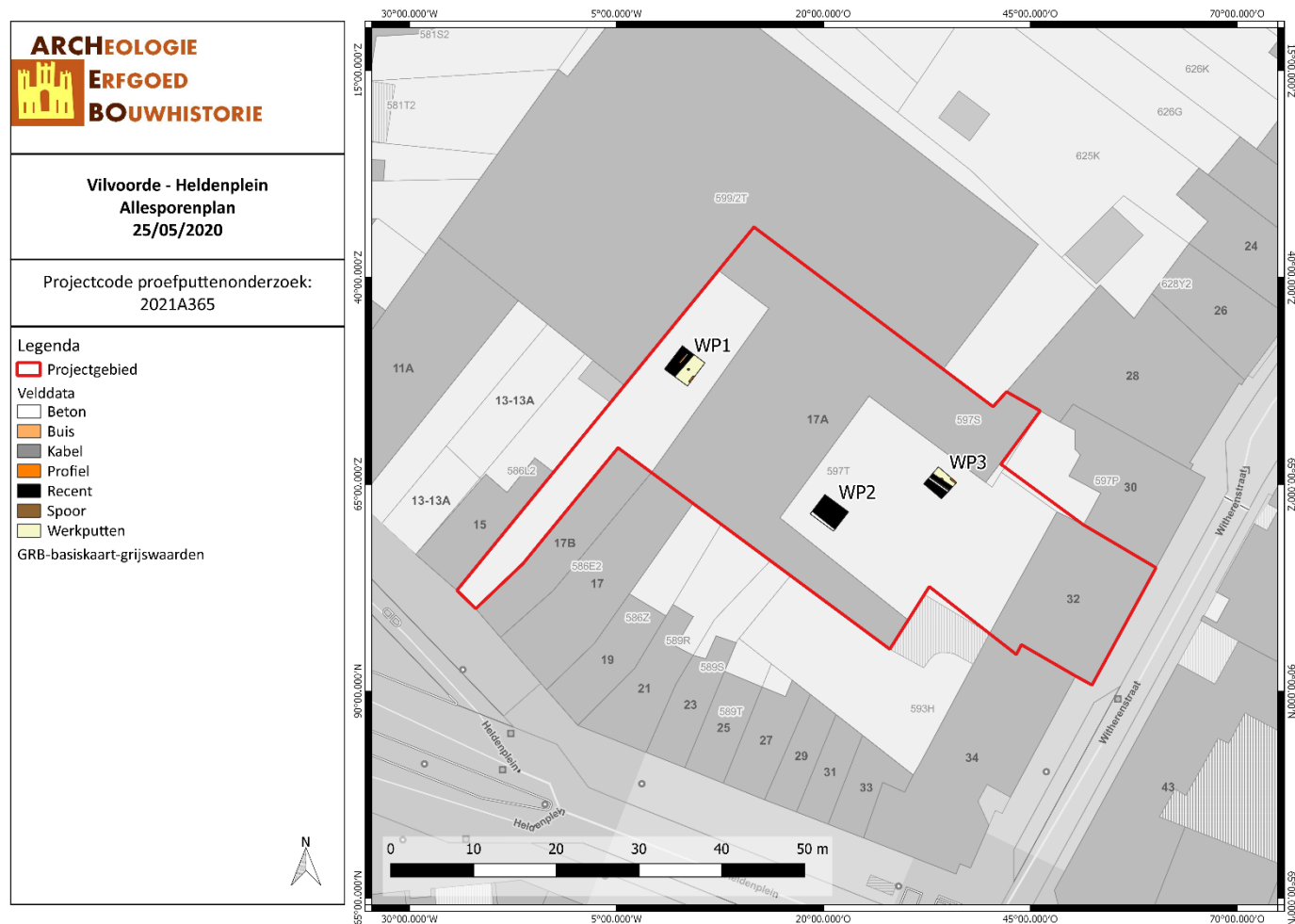
Figuur 21: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021)

Van de vier vooropgestelde proefputten werden drie proefputten aangelegd. De vierde werkput dat zich ter hoogte van het gebouw langsheen de Witherenstraat bevindt, werd hierbij niet aangelegd. De funderingen van dit gebouw blijven behouden waardoor er niet voldoende ruimte is om hier een proefput aan te leggen. Ook naar stabiliteit en (toekomstige) veiligheidsrisico's toe werd beslist om deze werkput niet uit te graven om geen stabiliteitsproblemen te veroorzaken. Wel werden er bij een stabiliteitsonderzoek enkel putten gegraven langsheen de funderingen. Deze werden archeologisch begeleid en toonden een vrij grote verstoring van de ondergrond.

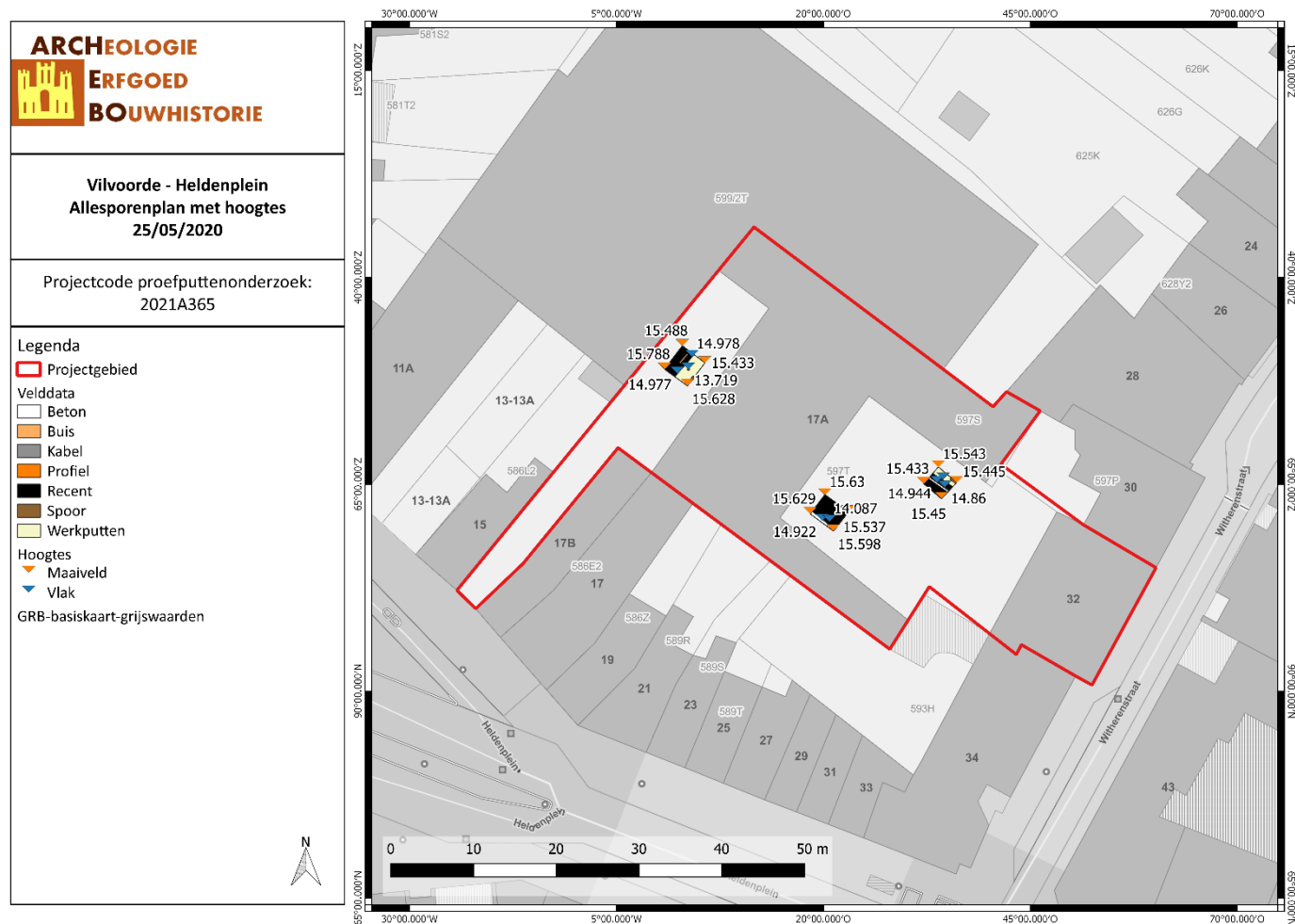
Figuur 22: Putten voor stabiliteitsonderzoek (ARCHEBO bvba, 2021)

Binnen het ca. 1.833 m² grote projectgebied werd met dit onderzoek ca. 30 m² onderzocht (enkel de werkputten, de putten langsheen de funderingen niet meegerekend). Het maaiveld bevindt zich bij de drie werkputten tussen ca. 15,4 en 15,7 m +TAW. In werkput WP1 werden twee vlakken geregistreerd, met een eerste vlak op ca. 14,9 m +TAW en een tweede vlak (moederbodem) op ca. 13,7 m +TAW (ca. 1,50 m t.o.v. huidig loopvlak). In werkput WP2 werd een betonnen muur aangetroffen op een diepte van ca. 14,9 m +TAW. Deze werkput werd aangelegd tot op een diepte van 14,0 m +TAW. In werkput WP3 werd een eerste vlak aangelegd op een diepte van ca. 14,8 à 14,9 m +TAW. Het tweede vlak werd aangelegd op de natuurlijke moederbodem, op een diepte van ca. 14,3 m +TAW (ca. 1,20 m t.o.v. huidig loopvlak).

VIHE/21/05/25/6 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020)

VIHE/21/05/25/7 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Allesporenplan met hoogtes (ARCHEBO bvba, 2021)

5.3 RESULTATEN PROEFPUTTENONDERZOEK

5.3.1 Landschappelijke profielen

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als OB (onder bebouwing) en is er op basis van het bureauonderzoek geen verwachting opgesteld naar de bodemopbouw. In werkputten WP1 & WP3 werd minstens één profiel opgeschoond en beschreven om zo uitspraken te kunnen doen over de stratigrafische opbouw van het terrein. Door de volledige verstoringsgraad van werkput WP2 kon hier geen profiel aangelegd worden. De profielen die werden aangelegd vertonen een zeer sterke antropogene invloed op de bodem.

Het profiel P1 in werkput WP1 toont onder de verharding in de vorm van dalstenen een ca. 20 cm dikke puin/stabilisatielaag (L1). Onder deze laag is een ca. 50 cm dikke laag van grijsbruine leem aanwezig (L2) met baksteen en kalksteenspikkels. Een derde laag (L3) bestaat uit vrij homogeen bruine leem met roestverschijnselen en baksteenbrokken. Laag L4 is de natuurlijk moederbodem en bestaat uit groengrijs, grof zand met natuurlijk voorkomende zandstenen. Deze laag werd aangesneden op ca. 1,50 m diepte t.o.v. het huidig loopvlak.

VIHE/F/4

Figuur 25: Profiel P1 in WP1 (Archebo bvba, 2021)

5.3.2 Archeologische sporen & structuren

Werkput 1

In werkput 1 werd op een diepte van ca. 50 cm een verstoring vastgesteld in het noordwestelijke deel van de werkput. Het bleek hier om een recente rioolbuis te gaan met bijhorende insteekkuil. Deze verstoring loopt door tot onder vlak 2. In dit vlak (natuurlijke moederbodem) werd één spoor aangetroffen (SP1). Het betreft een rond spoor met een vrij homogeen donkergrijze inhoud. In coupe bleek het spoor 12 cm diep te zijn en kan het geïnterpreteerd worden als paalkuil. De ouderdom van het spoor is onduidelijk aangezien er geen materiaal in aangetroffen werd. Op basis van de inhoud is het vermoedelijk post-middeleeuws.

VIHE/F/5

Figuur 26: WP1 VL1 (Archebo bvba, 2021)

VIHE/F/6

Figuur 27: WP1 VL2 + vlak- en coupefoto SP1 (Archebo bvba, 2021)

Werkput 2

Werkput 2 bleek volledig verstoord te zijn. Langsheen de zuidwestelijke kant is een betonnen gewelf aanwezig dat mogelijk toebehoort tot een grote, recente constructie (?). De betonnen constructie is opgevuld met stabilisatiemateriaal (zand en grind). De natuurlijke moederbodem kon/werd hierdoor niet bereikt in deze werkput.

VIHE/F/7

Figuur 28: Uitgraving WP2 (Archebo bvba, 2021)

VIHE/F/8

Figuur 29: Betonnen wand in WP2 (Archebo bvba, 2020)

Werkput 3

Ook werkput 3 bleek al snel voor een groot deel verstoord te zijn. Net onder de verharding met dalstenen is het zuidwestelijke deel volledig ingenomen door geel zand voor nutsleidingen. Op geringe diepte werd dan ook een elektriciteitskabel aangetroffen. Onder deze kabel is een betonnen muur aanwezig dat is ingesmeerd met pek (waterdicht maken). Door de aanwezigheid van deze verstoring kon enkel het noordwestelijke deel verder uitgegraven worden. Op een diepte van ca. 1,20 m werd de natuurlijke moederbodem aangesneden van bruinoranje leem. In dit vlak (VL2) werd mogelijk de onderkant van een spoor aangetroffen (SP2). Het vermoedelijk ronde spoor is deels verdwenen/vergraven door de recente verstoring dat reeds vanaf het eerste niveau zichtbaar was.

VIHE/F/9

Figuur 30: Kabel en muur in WP3 (Archebo bvba, 2021)

VIHE/F/10

Figuur 31: Betonnen wand in WP2 (Archebo bvba, 2020)

5.3.3 Vondsten

Tijdens het proefputtenonderzoek werden slechts twee scherven gevonden. Deze werden aangetroffen in laag L3 in werkput 1. Het gaat daarbij om een oor en een wandfragment die in de post-middeleeuwen geplaatst kunnen worden.

VIHE/F/11

Figuur 32: Vondsten V1 en V2 (Archebo bvba, 2021)

5.3.4 Stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het proefputtenonderzoek.

5.3.5 Conservatie

De bewaringstoestand van de vondsten is goed. De vondsten bevinden zich in een stabiele toestand waardoor er zich naar conservatie toe geen specifieke problematiek stelt.

5.3.6 Assessment metaaldetectie

Bij de metaaldetectie van de proefputten en de storthopen werden geen noemenswaardige vondsten aangetroffen.

5.4 INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHT GEBIED

Hieronder worden de onderzoeksvragen beantwoord:

- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*

De bodemopbouw bestaat uit verschillende antropogene lagen. In werkput 1 bestaat uit drie antropogene lagen bovenop de natuurlijke bodem. Werkputten 2 en 3 vertonen zeer sterke recente verstoringen.

- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*

In werkput 1 werden twee niveaus geregistreerd, waarvan enkel vlak 2 een archeologisch relevant spoor opleverde (op een diepte van ca. 1,50 m t.o.v. het huidig loopvlak. In werkput 2

kon de moederbodem niet vastgesteld worden door de graad van verstoringen. In werkput 3 werd op een diepte van ca. 1,20 m een mogelijk spoor aangetroffen (vlak 2).

- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
De werkputten vertonen allen recente verstoringen. In werkput 1 werd vermoedelijk een paalkuil teruggevonden op een diepte van ca. 1,50 m onder het huidig loopvlak. Ook in werkput 3 werd mogelijk een spoor gevonden. Hier bevindt zich het vlak op ca. 1,20 m onder het loopvlak. Een datering is moeilijk aangezien er geen vondsten in de sporen werden aangetroffen. Vermoedelijk zijn deze post-middeleeuws.
- *Kan er een uitspraak gedaan worden over de indeling van de stad op deze plaats?*
Neen. Hiervoor zijn geen aanwijzingen binnen het onderzoeksgebied.
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
De bewaringstoestand van de aangetroffen sporen is relatief slecht gezien de sterke graad van verstoring. Gezien deze sterke graad van recente verstoring in de werkputten en de te beperkte kenniswinst van de sporen kan er niet gesproken worden van een waardevolle archeologische vindplaats.
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
N.v.t.
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
N.v.t.
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
N.v.t.
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefputten een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
N.v.t.
- *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*
De partiële afwezigheid van mogelijke archeologische sporen is niet bodemkundig, maar antropogeen te verklaren. De werkputten vertonen namelijk een zeer grote graad van verstoring tot meer dan 1,20/1,50 m diepte t.o.v. het huidig loopvlak.
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
N.v.t.
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruiksperiode?*
N.v.t.

- *Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de ontwikkeling van Vilvoorde?*
N.v.t.
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
 - o *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
N.v.t.
 - o *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
N.v.t.
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
N.v.t. (zie Programma van Maatregelen)
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*
N.v.t.

5.5 POTENTIËLE KENNIS EN WAARDERING

Tijdens het proefputtenonderzoek werden er twee archeologische sporen aangetroffen. In werkput 1 werd een paalkuil teruggevonden op een diepte van ca. 1,50 m t.o.v. het huidig loopvlak. Ook in werkput 3 werd een deel (de helft?) van een mogelijk spoor aangesneden, en dit op een diepte van ca. 1,20 m t.o.v. het huidig loopvlak. Over het algemeen vertonen de werkputten evenwel een zeer grote graad van recente verstoring. Op basis hiervan is te concluderen dat de potentiële kenniswinst van het terrein naar vervolgonderzoek laag is en dus kosten-baten gezien ontoereikend.

6 INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Tijdens het proefputtenonderzoek werden er twee archeologische sporen aangetroffen. In werkput 1 werd een paalkuil teruggevonden (SP1). Ook in werkput 3 werd een deel (de helft?) van een mogelijk spoor aangesneden (SP2). In de sporen werden geen vondsten aangetroffen, waardoor een datering onduidelijk is. Op basis van het uitzicht kan spoor SP1 mogelijk in de post-middeleeuwse periode gedateerd worden. Bij de aanleg van de werkput - waarin het spoor zich bevindt (WP1) - werden in de laag boven het spoor (L3) twee scherven aangetroffen die in de post-middeleeuwen geplaatst kunnen worden.

7 SAMENVATTING

7.1 VOOR EEN GESPECIALISEERD PUBLIEK

Op het terrein zal door de opdrachtgever de renovatie van een bestaand gebouw gerealiseerd worden, de sloop van een ander gebouw met nieuwbouw in de plaats en bijhorende omgevingsaanleg.

Tijdens het proefputtenonderzoek bleek het terrein heel wat antropogene invloed gehad te hebben, waardoor de natuurlijke bodemopbouw niet meer aanwezig is. Dit is evenwel niet onverwacht, aangezien het projectgebied zich bevindt binnen het historisch stadscentrum en bijgevolg sinds lange tijd menselijke invloed gekend heeft.

Er werden tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem twee archeologische sporen aangetroffen. In werkput 1 werd een paalkuil teruggevonden (SP1). Ook in werkput 3 werd een deel (de helft?) van een mogelijk spoor aangesneden (SP2). In de sporen werden geen vondsten aangetroffen, waardoor een datering onduidelijk is. In laag L3 in werkput 1 werden twee scherven gevonden die in de post-middeleeuwse periode geplaatst kunnen worden.

Over het algemeen vertonen de werkputten evenwel een zeer grote graad van recente verstoring. Op basis hiervan is te concluderen dat de potentiële kenniswinst van het terrein naar vervolgonderzoek laag is en dus kosten-baten gezien ontoereikend.

7.2 VOOR EEN NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK

Op het terrein zal door de opdrachtgever de renovatie van een bestaand gebouw gerealiseerd worden, de sloop van een ander gebouw met nieuwbouw in de plaats en bijhorende omgevingsaanleg.

Over het algemeen vertonen de werkputten evenwel een zeer grote graad van recente verstoring. Op basis hiervan is te concluderen dat de potentiële kenniswinst van het terrein naar vervolgonderzoek laag is en dus kosten-baten gezien ontoereikend.

8 BIBLIOGRAFIE

Publicaties:

Claesen J., Van Genechten B., Audenaert E., Bouckaert K. & Doucet A., 2020a: *Archeologienota Vilvoorde - Heldenplein*, Archebo-Rapport 2020D239, Kortenen

Claesen J., Van Genechten B., Audenaert E., Bouckaert K. & Doucet A., 2020a: *Programma van Maatregelen Vilvoorde - Heldenplein*, Archebo-Rapport 2020D239, Kortenen

Online bronnen:

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Code van Goede Praktijk voor de Uitvoering van en Rapportering over Archeologisch Vooronderzoek en Archeologische Opgravingen en het Gebruik van Metaaldetectoren, versie 4.0". Agentschap Onroerend Erfgoed, april 2019.

9 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	5
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2020) .	7
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020).....	7
Figuur 4: Poortgebouw ter hoogte van het Heldenplein (© Google Streetview, apr. 2019)	10
Figuur 5: Voorgevel Witherenstraat 32 (© Google Streetview, apr. 2019).....	10
Figuur 6: Luchtfoto (© Google Maps, 2020)	11
Figuur 7: Inplantingsplan (DA+ Project, 2020).....	12
Figuur 8: Doorsnede (DA+ Project, 2020).....	12
Figuur 9: Doorsnede (DA+ Project, 2020).....	13
Figuur 10: Rioleringsplan (DA+ Project, 2020).....	13
Figuur 11: Doorsnede groenzone (DA+ Project, 2020).....	14
Figuur 12: Doorsnede groenzone (DA+ Project, 2020).....	14
Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)	15
<i>Figuur 14: Locatie boorpunten op het onderzoeksterrein (Bron: Claesen J. et al, 2020b, Figuur 4, p.8)</i>	<i>18</i>
Figuur 15: Puin- en stabilisatielagen onder de verharding bij het uitvoeren van de proefputten (cfr. infra) (Archebo bvba, 2021)	19
<i>Figuur 16: Landschappelijke boringen op de luchtfoto (Archebo bvba, 2021)</i>	<i>20</i>
<i>Figuur 17: Landschappelijke boringen op de bodemkaart (Archebo bvba, 2021)</i>	<i>20</i>
Figuur 18: Situering en het proefputtenplan op de Orthokaart (ARCHEBO bvba, 2020)	23
Figuur 19: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021)	24
Figuur 20: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021).....	25
Figuur 21: Overzicht van het terrein (Archebo bvba, 2021).....	25
Figuur 22: Putten voor stabiliteitsonderzoek (ARCHEBO bvba, 2021)	26
Figuur 23: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020).....	27
Figuur 24: Allesporenplan met hoogtes (ARCHEBO bvba, 2021)	28
Figuur 25: Profiel P1 in WP1 (Archebo bvba, 2021)	29
Figuur 26: WP1 VL1 (Archebo bvba, 2021).....	30
Figuur 27: WP1 VL2 + vlak- en coupefoto SP1 (Archebo bvba, 2021)	30
Figuur 28: Uitgraving WP2 (Archebo bvba, 2021)	31
Figuur 29: Betonnen wand in WP2 (Archebo bvba, 2020)	31
Figuur 30: Kabel en muur in WP3 (Archebo bvba, 2021)	32
Figuur 31: Betonnen wand in WP2 (Archebo bvba, 2020)	32
Figuur 32: Vondsten V1 en V2 (Archebo bvba, 2021)	33

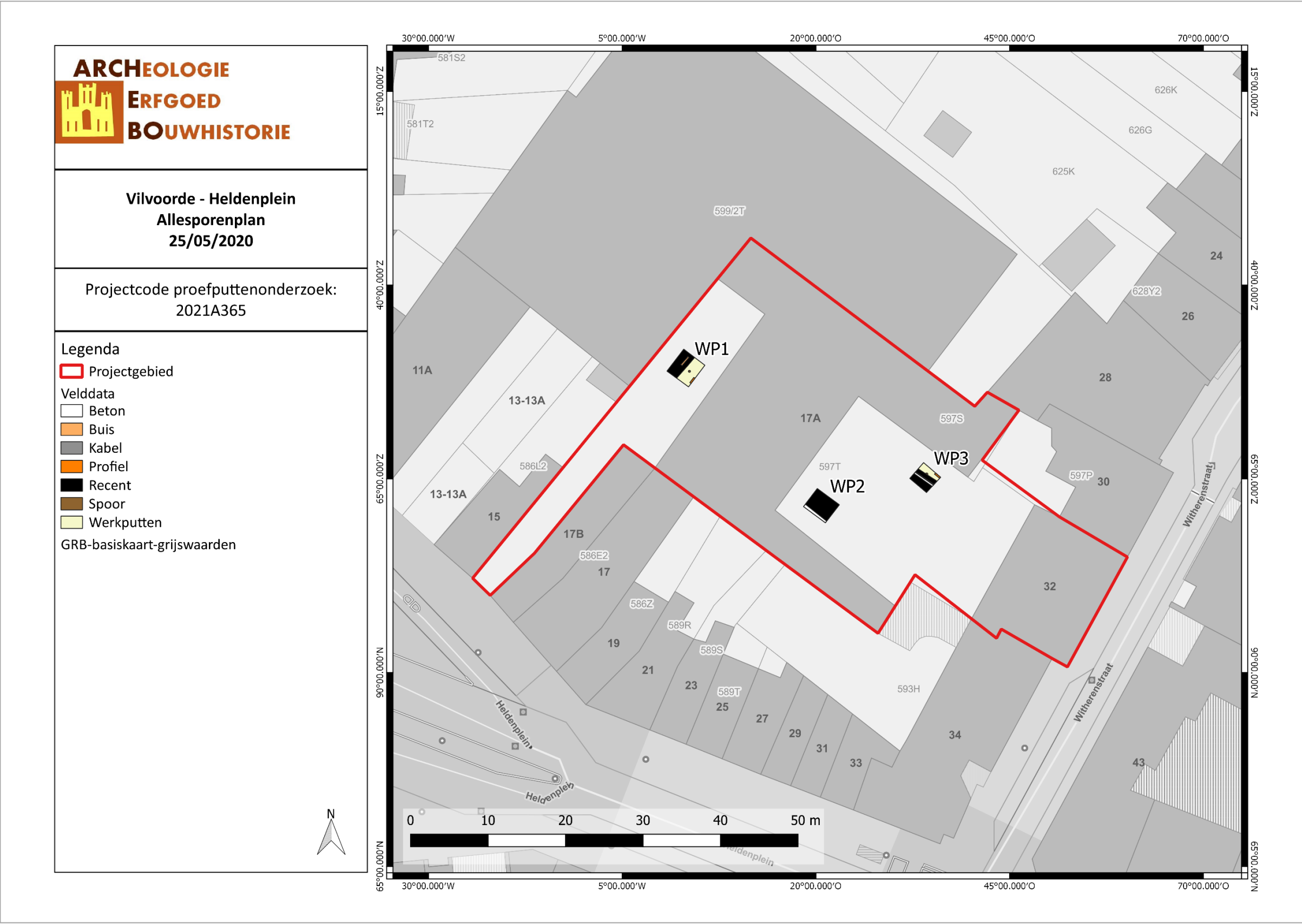
10 PLANNENLIJST

VIHE/20/07/17/1 - Digitale aanmaak	7
VIHE/20/07/17/2 - Digitale aanmaak	7
VIHE/20/07/17/3 - Digitale aanmaak	15
VIHE/21/05/25/4 - Digitale aanmaak	20
VIHE/21/05/25/5 - Digitale aanmaak	20
VIHE/21/05/25/6 - Digitale aanmaak	27
VIHE/21/05/25/7 - Digitale aanmaak	28

11 FOTOLIJST

VIHE/F/1	24
VIHE/F/2	25
VIHE/F/3	25
VIHE/F/4	29
VIHE/F/5	30
VIHE/F/6	30
VIHE/F/7	31
VIHE/F/8	31
VIHE/F/9	32
VIHE/F/10	32
VIHE/F/11	33

PLANNEN

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

Vilvoorde - Heldenplein
Allesporenplan met hoogtes
25/05/2020

Projectcode proefputtenonderzoek:
2021A365

Legenda

 Projectgebied

Velddata

 Beton

 Buis

 Kabel

 Profiel

 Recent

 Spoor

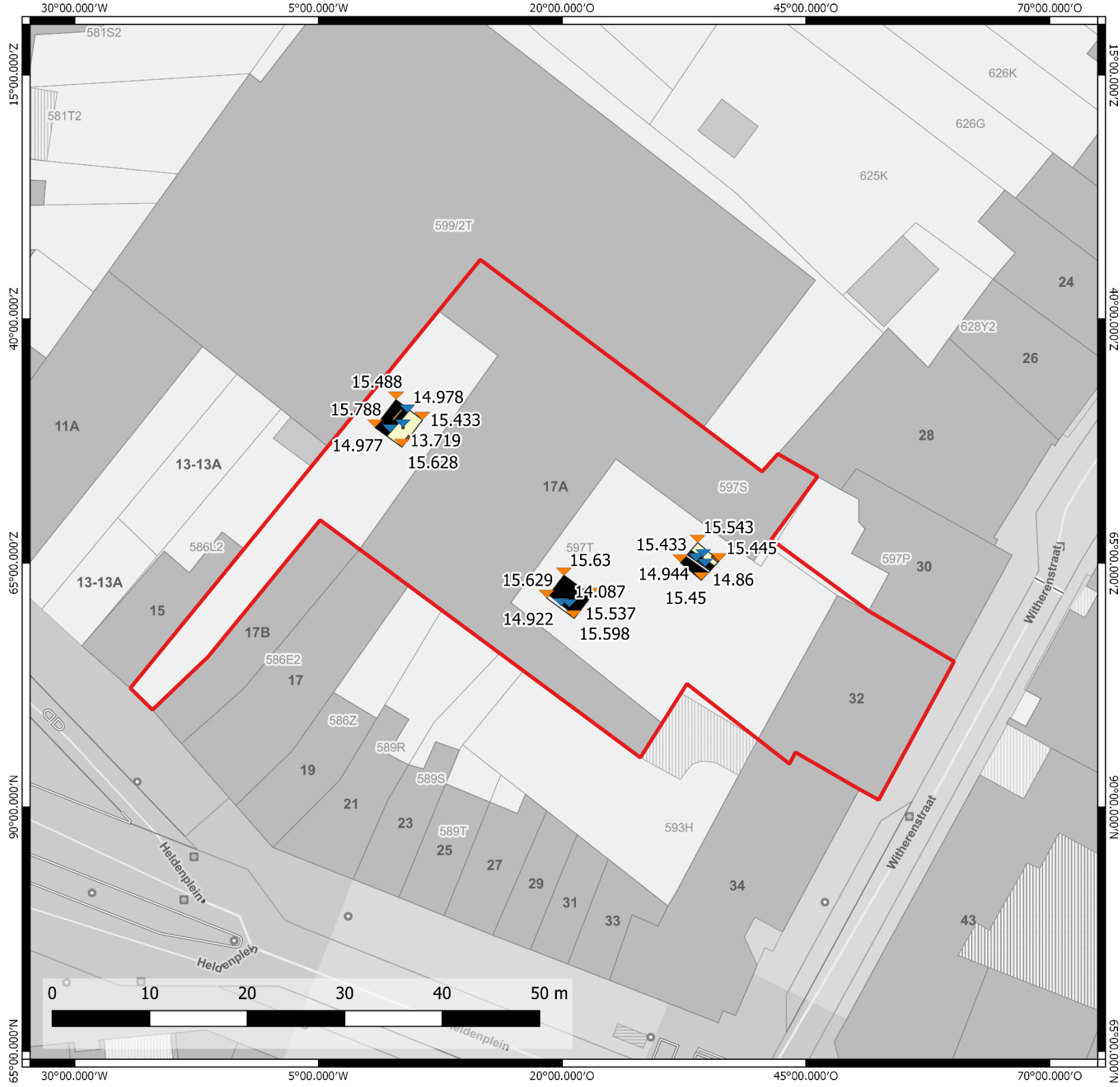
 Werkputten

Hoogtes

 Maaiveld

 Vlak

GRB-basiskaart-grijswaarden

The map displays a detailed archaeological survey of the Heldenplein area in Vilvoorde. It features a grid of building footprints, each labeled with a unique identifier (e.g., 11A, 13-13A, 15, 17A, 17B, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 34, 32, 30, 28, 26, 24, 43, 626K, 626G, 625K, 628Y2). A red outline delineates the project area, which includes several buildings and a central open space. Elevations are marked at various points, such as 15.488, 14.978, 15.433, 13.719, 15.628, 15.788, 14.977, 15.433, 15.543, 15.445, 15.63, 15.629, 14.087, 14.944, 14.86, 15.45, 14.922, 15.537, 15.598, and 15.433. The map also shows the locations of various infrastructure elements, including a bus stop (581T2), a cable (581S2), a profile (599/2T), a recent structure (597S), a spoor (597P), and a work pit (593H). The map is oriented with North at the top, as indicated by the north arrow. A scale bar at the bottom left shows distances from 0 to 50 meters. The map is framed by a coordinate grid with UTM coordinates (30°00.000'W, 5°00.000'W, 20°00.000'O, 45°00.000'O, 70°00.000'O) and UTM zone coordinates (15°00.000'Z, 40°00.000'Z, 65°00.000'Z, 90°00.000'Z).

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

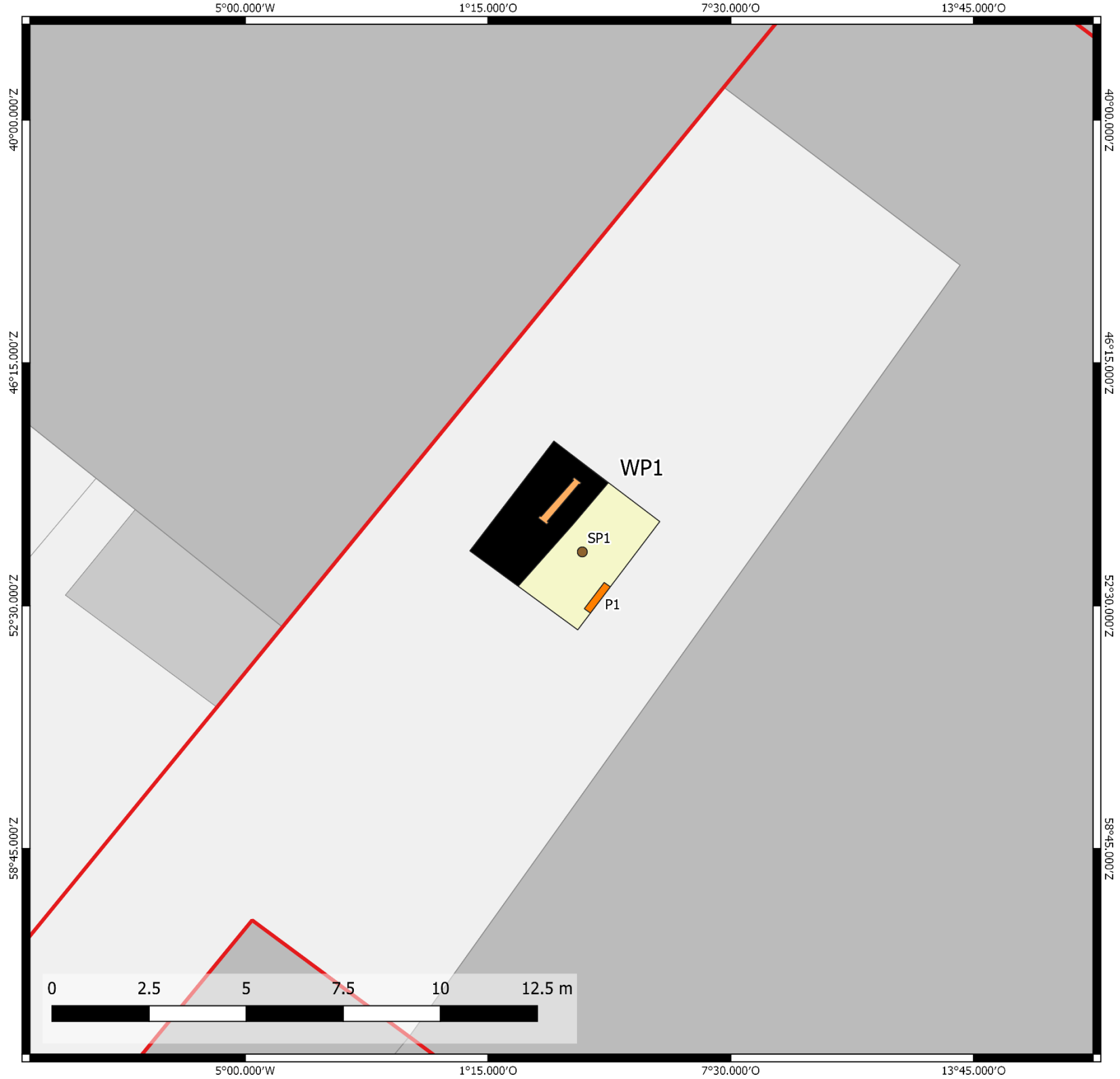
Vilvoorde - Heldenplein
Allesporenplan WP1
25/05/2020

Projectcode proefputtenonderzoek:
2021A365

Legenda

- Projectgebied
- Velddata
 - Beton
 - Buis
 - Kabel
 - Profiel
 - Recent
 - Spoor
 - Werkputten
- GRB-basiskaart-grijswaarden

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

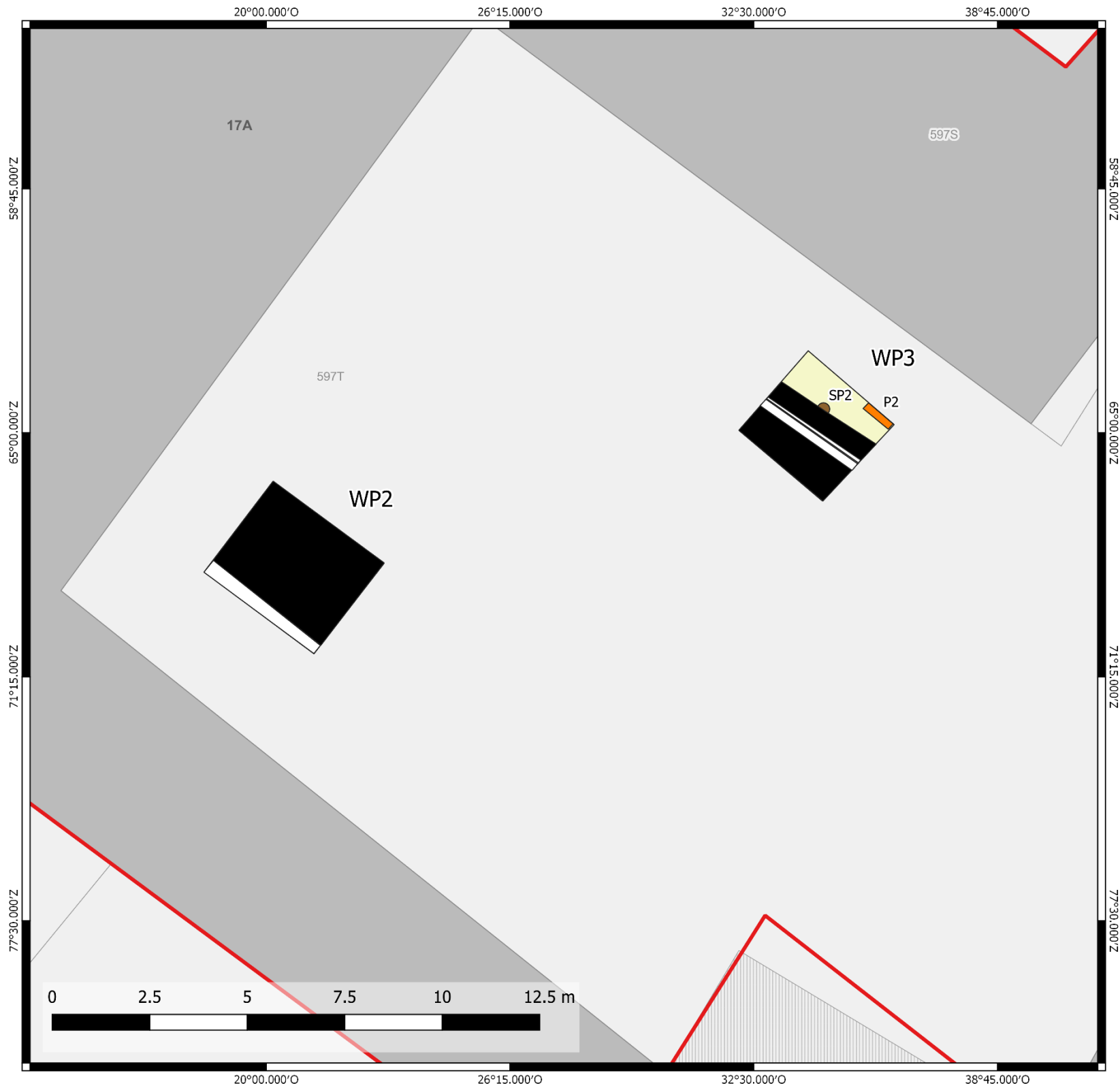
Vilvoorde - Heldenplein
Allesporenplan WP2&3
25/05/2020

Projectcode proefputtenonderzoek:
2021A365

Legenda

- Projectgebied
- Velddata
 - Beton
 - Buis
 - Kabel
 - Profiel
 - Recent
 - Spoor
 - Werkputten
- GRB-basiskaart-grijswaarden

SPORENLIJST

Projectcode: 2021A365																																
Lijstonderwerp: Vilvoorde - Heldenplein																																
Spoornummer	Werkput	Vlak	Vak	Sector	Vorm	Aard		Kleur		Textuur	Inclusies			Afmetingen (cm)		Bioturbatie	Aflijning	Coupe		Interpretatie	Spoorassociaties		Spoorrelaties			Datering	Herkenningsnummer(s)				Datum	
						Homogeen	Heterogeen	Hoofdkleur	Bijkleur		Soort	Grootte	Hoeveelheid	Vlak	Diepte			Begin	Einde		Hoort bij	Vervolg van	Jonger dan	Ouder dan	Gelijktijdig met		Foto's	Plannen	Coupetekening	Vondstennrs	Staalnrs	
SP1		1	2		rond	X		grijs		zand				diam 25	12	JA	scherp			paalkuil						post-ME?						25/05/2021
SP2		3	2		rond	X		bruin		leem				diam 31	3	JA	scherp			(paal)kuil?												25/05/2021

VONDSTENLIJST

Projectcode: 2021A365																																
Lijstonderwerp: Vilvoorde - Heldenplein																																
Vondstnummer	Werkput	Vlak	Vak	Sector	Spoor	Vulling/Laag	Kwadrant	Inzamelwijze			Vondscategorie	Datering	Hoeveelheid		XYZ-coördinaten	Foto's	Tekening	Homogeniteit		Beschrijving								Opmerking	Datum			
								Vlak	Coupe	Zeven			Telling	Schatting					Residueel	Intrusief	Baksel	Fragment	Vorm	Type	Glazuur	Inclusies	Versiering		Maakwijze	Herkomst		
V1		1	1/2			L3		X			AW	post-ME	1								ROOD	oor							gedraaid			25/05/2021
V2		1	1/2			L3		X			AW	post-ME	1								SG	wand							gedraaid			25/05/2021

FOTOLIIST

Projectcode: 2021A365																
Lijstonderwerp: Vilvoorde - Heldenplein																
Herkeningsnummer	Werkput	Vlak	Vak	Onderwerp	Type foto								Vervaardiging		Datum	
					Overzicht	Vlak	Spoor	Coupe	Profiel	Vondst	Detail	Ander	Analoog	Digitaal		
F1					X									X	25/05/2021	
F2					X									X	25/05/2021	
F3					X									X	25/05/2021	
F4					X									X	25/05/2021	
F5					X									X	25/05/2021	
F6					X									X	25/05/2021	
F7	1	1		WP1		X								X	25/05/2021	
F8	1	1		WP1		X								X	25/05/2021	
F9	1	2		WP1		X								X	25/05/2021	
F10	1	2		SP1			X							X	25/05/2021	
F11	1	2		SP1				X						X	25/05/2021	
F12	1	2		P1					X					X	25/05/2021	
F13	2			WP2		X								X	25/05/2021	
F14	2			WP2		X								X	25/05/2021	
F15	2			WP2					X					X	25/05/2021	
F16	3	1		WP3		X								X	25/05/2021	
F17	3	1		WP3		X								X	25/05/2021	
F18	3	2		WP3		X								X	25/05/2021	
F19	3	2		WP3		X								X	25/05/2021	
F20	3	2		SP2				X						X	25/05/2021	
F21	3	2		P2					X					X	25/05/2021	
F22				V1						X				X	26/05/2021	
F23				V2						X				X	26/05/2021	